

DE FRIESE GALERIJ

Vissersgerei - kade Lauwersoog

Een klassiek schaap op de dijk

René Tweehuysen duikt diep in oude schildertechnieken om klassieke onderwerpen te tonen. Zijn doorwrochte werken in Galerie Het Gemaal geven een afwisselende kijk op de omgeving en haar bewoners.

Renske Bakker

Het is een goed jaar voor René Tweehuysen (1957). Hij heeft minstens negen groeps- en solotentoonstellingen in binnen- en buitenland op het programma staan, waaronder deelname aan het selectieprogramma van de prestigieuze BP Portrait Award 2018 van de National Portrait Gallery in Londen. De belangstelling voor het werk van de figuratieve schilder is begrijpelijk. Met een oeuvre dat zowel portretten, landschappen en alles daar tussenin omvat, is zijn werk voor een uitgebreide markt geschikt.

De van origine Utrechtse schilder woont en werkt sinds 1999 in Oudebildtzijl en heeft daar het landschap van zijn dromen gevonden. Het veranderlijke waddenlandschap, dat menig Fries schilder voldoende inspiratie levert om een leven lang te schilderen, vormt een terugkerend onderwerp voor Tweehuysen. Op die basis werd hij geselecteerd voor de jaarlijkse zomertentoonstelling in de voormalige ketelruimte van de karakteristieke galerie Het Gemaal aan het Tjeukemeer.

Waddenlandschappen zijn er haast niet te zien; de schilderijen zijn immers in zoveel tentoonstellingen ondergebracht. Wel zijn er portretten van dieren, industrie, dorpen en boerenvelden, allen geschilderd met de voor de schilder typische doorwrochte gelaagdheid. Neem bijvoorbeeld een eenvoudig tafereel van een schaap dat eenzaam op een dijk prijkt. Wat meteen opvalt is het systematisch werken dat aan het resultaat voorafgegaan is. Het schaap is netjes omlijnd en daarna ingeschilderd, terwijl het grasland uit een wirwar van vegen en lijntjes bestaat. De lucht is geen egaal blauwe kleurverloop maar bestaat uit methodisch herhaalde veegjes met een vrij breed penseel.

Het methodische denken dat vooraf gaat aan het schilderen gaat gepaard met het gebruik van traditionele schildertechnieken,

Stapel op vee: dijkschaap

Scheepswerf droogdok Lauwersoog

zoals het vervaardigen van eigen pigmenten, het schilderen op paneel en het lastige werken met eitempera. Tweehuysen heeft de volledige mogelijkheden van de verf benut om elk onderdeelje te voorzien van een volkomen eigen kleur en textuur. Zo is een heel eenvoudig werkje van een strekdam in de Waddenzee zo ruig en natuurlijk geschilderd dat het lijkt alsof de waddenklei regel-

recht op het paneeltje is aangebracht.

Wat op de schilderijen valt aan te merken is dat ze, wellicht door de traditionele aanpak, wel erg in de nostalgische categorie vallen. Zeker wanneer het bosranden en boerderijen betreft kan Tweehuysen zo aanschuiven bij de negentiende-eeuwse romantisch naturalisten. Maar zoals ook de Britten met liefde denken aan onveranderd John Constable-landschap wanneer ze omringd door billboards over het asfalt jagen, zo is er voor het type Friese nostalgie van Tweehuysen altijd een markt.

Spannend wordt het wanneer je bepaalde werken heel dicht nadert. Dan verschuift de aandacht van een realistisch natuurtafereel naar een georganiseerde chaos van kleuren, texturen en verfrichtingen. Daaruit blijkt ook Tweehuysens oude liefde voor systemen en patronen. Zo liet hij zich vlak na zijn academietijd graag inspireren door de kleurrijke printplaten uit elektronica, en schilderde hij recentelijk een hypergestructureerd uitzicht over de stad Leeuwarden vanaf de Achmea-toren voor een tentoonstelling in galerie Zofier in Workum. In deze tentoonstelling is die voorliefde terug te zien in een meesterlijk geschilderde voorstelling van een scheepswerf bij Lauwersoog. Een enorm bouwwerk torent in een heilige omgeving boven het water uit, maar is van dichtbij een modernistisch schaaibord van kleuren en vlakken. Het plezier dat Tweehuysen toont in het organiseren van structuren gaat niet snel vervelen.

Opvallend is dat zijn meest recente werken in deze tentoonstelling een toenemend gedateerde uitstraling hebben, alsof ze jaren op een zolder hebben gelegen. Het eerder heldere kleurenpalet van de schilder is afgenomen, tot hij haast enkel in bruine en beige tinten lijkt de schilderen.

Waar hij zich daarvoor nog bediende van felle contrasten om spannende wolkenluchten dreigend over het landschap te laten hangen, is het geheel nu wat mat en vlak. Mogelijkerwijs heeft de schilder zich wat te veel laten leiden door zijn fascinatie voor oude technieken, vergetend dat schilderijen er niet stoffig uit hoeven te zien om een klassieke uitstraling te hebben.

De jaarlijkse tentoonstelling in galerie Het Gemaal is sinds dit jaar onderdeel van de Culturele Rûte Tsjûkemaar, een fietsroute die deze editie vooral de zuidzijde van het meer aandoet, maar in komende jaren uitgebreid gaat worden. Wie aankomend weekend van plan is Het Gemaal te bezoeken kan bovendien nog een glimp opvangen van de vrolijke sculptuurtjes van Hannie Bushoff. Haar *Stokkenvogels* zijn elk excentrieke karakters, gemaakt van verweerde takken en vrolijk beschilderd.

Een Stokkenvogel van Hannie Bushoff.

Echten - Het Gemaal:
Hoofdweg 29, za en zo 13-17 u,
t/m 15 sept
<http://galerie-het-gemaal.nl/>